EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 28.4.2020.
COM(2020) 310 final

2020/0066 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o izmjeni uredbi (EU) br. 575/2013 i (EU) 2019/876 u pogledu prilagodbi kao odgovora na pandemiju bolesti COVID-19

(Tekst značajan za EGP)

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Uredba (EU) br. 575/2013[1] Europskog parlamenta i Vijeća (Uredba o kapitalnim zahtjevima ili CRR) i Direktiva 2013/36/EU[2] (Direktiva o kapitalnim zahtjevima ili CRD) čine bonitetni regulatorni okvir za kreditne institucije koje posluju u Uniji. Uredba i Direktiva o kapitalnim zahtjevima donesene su nakon financijske krize 2008.–2009. radi poboljšanja otpornosti institucija koje posluju u financijskom sektoru Unije, u velikoj mjeri na temelju globalnih standarda dogovorenih s međunarodnim partnerima Unije, ponajprije s Bazelskim odborom za nadzor banaka.

Uredba o kapitalnim zahtjevima više je puta izmijenjena kako bi se uklonile preostale slabosti bonitetnog regulatornog okvira i uveli neki neuvedeni elementi globalne reforme financijskih usluga koji su iznimno važni za otpornost institucija. Među raznim naknadnim izmjenama, Uredbom (EU) 2017/2395[3] u CRR su umetnuti prijelazni aranžmani za ublažavanje učinka uvođenja novog računovodstvenog standarda na regulatorni kapital, Međunarodnog standarda financijskog izvještavanja (MSFI) 9 – Financijski instrumenti. Uredbom (EU) 2019/630[4] u CRR je uveden zahtjev za minimalno pokriće gubitka za neprihodujuće izloženosti (tzv. bonitetni zaštitni mehanizam). Osim toga, Uredbom (EU) 2019/876[5] (CRR II) dodani su neki završni elementi međunarodnih reformi (finalizirani okvir Basel III), koji među ostalim uključuju novu definiciju omjera financijske poluge i zaštitnog sloja omjera financijske poluge, koji će spriječiti da institucije prekomjerno povećavaju financijsku polugu. Tom zadnjom uredbom u CRR su uvedeni i povoljniji bonitetni tretmani za određenu imovinu u obliku softvera, određene kredite osigurane mirovinama i plaćama te kredite malim i srednjim poduzećima (MSP-ovi) i kredite za infrastrukturne projekte.

Ozbiljan udar na gospodarstvo prouzročen pandemijom bolesti COVID-19 i izvanredne mjere ograničavanja širenja zaraze imaju dalekosežne posljedice na gospodarstvo. Poduzeća se suočavaju s poremećajima u lancu opskrbe, privremeno se zatvaraju i potražnja je pala, dok

---

[1] Uredba (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i Direktiva 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o pristupanju djelatnosti kreditnih institucija i bonitetnom nadzoru kreditnih institucija.

[2] Direktiva 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o pristupanju djelatnosti kreditnih institucija i bonitetnom nadzoru nad kreditnim institucijama i investicijskim društvima, izmjeni Direktive 2002/87/EZ te stavljanju izvan snage direktiva 2006/48/EZ i 2006/49/EZ (SL L 176, 27.6.2013., str. 338.).

[3] Uredba (EU) 2017/2395 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2017. o izmjeni Uredbe (EU) br. 575/2013 u pogledu prijelaznih uređenja za ublažavanje učinka uvođenja MSFI-ja 9 na regulatorni kapital te za tretman velikih izloženosti u slučaju određenih izloženosti javnog sektora koje su nominirane u domaćoj valuti bilo koje države članice (SL L 345, 27.12.2017., str. 27.).

[4] Uredba (EU) 2019/630 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2019. o izmjeni Uredbe (EU) br. 575/2013 u pogledu minimalnog pokrića gubitka za neprihodujuće izloženosti (SL L 111, 25.4.2019., str. 4.).

[5] Uredba (EU) 2019/876 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2019. o izmjeni Uredbe (EU) br. 575/2013 u pogledu omjera financijske poluge, omjera neto stabilnih izvora financiranja, zahtjeva za regulatorni kapital i prihvatljive obveze, kreditnog rizika druge ugovorne strane, tržišnog rizika, izloženosti prema središnjim drugim ugovornim stranama, izloženosti prema subjektima za zajednička ulaganja, velikih izloženosti, zahtjeva za izvješćivanje i objavu, i Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 150, 7.6.2019., str. 1.).

kućanstva trpe zbog nezaposlenosti i pada prihoda. Javna tijela na razini Unije i država članica poduzela su odlučne mjere potpore kućanstvima i solventnim poduzećima kako bi prebrodila to ozbiljno, ali privremeno usporavanje gospodarske aktivnosti i posljedični manjak likvidnosti. Zahvaljujući reformama poduzetima nakon financijske krize 2008. godine, kreditne su institucije danas dobro kapitalizirane i znatno otpornije nego što su bile 2008. Zato su u stanju preuzeti ključnu ulogu u upravljanju udarom na gospodarstvo koji je posljedica pandemije bolesti COVID-19. Unatoč tome, neizvjesna dinamika oporavka gospodarske aktivnosti neizbježno će utjecati na bankarski sektor.

Intervenirajući u novim okolnostima, nadležna tijela u cijeloj Uniji osigurala su privremenu pomoć u kapitalu i operativnom smislu kako bi kreditnim institucijama osigurala povoljne uvjete za nastavak kreditiranja u vrijeme pandemije bolesti COVID-19. Stoga je važno da se kapital usmjeri tamo gdje je najpotrebniji i da se postigne nesmetana interakcija bonitetnog okvira s raznim mjerama koje se poduzimaju zbog pandemije bolesti COVID-19. CRR daje bankama dovoljno manevarskog prostora za pružanje potpore javnim i privatnim inicijativama radi promicanja kontinuiranog kreditiranja u kontekstu pandemije bolesti COVID-19, istovremeno osiguravajući razborit pristup. Fleksibilnost CRR-a opisana je u Komisijinoj Interpretativnoj komunikaciji od 27. travnja 2020.[6] o primjeni računovodstvenog i bonitetnog okvira radi olakšanja bankovnog kreditiranja u Uniji u kontekstu pandemije bolesti COVID-19.

Neke ograničene izmjene specifičnih aspekata CRR-a potrebne su ne samo da se u potpunosti iskoristi fleksibilnost koju postojeći okvir omogućuje, nego i da se maksimalno poveća kapacitet kreditnih institucija za kreditiranje i apsorpciju gubitaka koji nastaju zbog pandemije bolesti COVID-19 i istovremeno osigura njihova trajna otpornost. Osim toga, na međunarodnoj je razini Bazelski odbor za nadzor banaka odobrio jednogodišnju odgodu roka za provedbu završnih elemenata okvira Basel III, od kojih su neki već uvršteni u Uredbu o kapitalnim zahtjevima[7], kao i fleksibilnije postupno uvođenje MSFI-ja 9 zbog njegova učinka na regulatorni kapital. Te se izmjene trebaju uvrstiti u postojeće propise.

Prvo, potrebno je prilagoditi prijelazne aranžmane kojima se kreditnim institucijama dopušta da učinak rezervacija za očekivane kreditne gubitke u skladu s MSFI-jem 9 preusmjere na regulatorni kapital. Ta bi prilagodba kreditnim institucijama omogućila da uspješnije ublaže učinak svakog mogućeg povećanja rezervacija za očekivane kreditne gubitke nastalog zbog pogoršanja kreditne kvalitete izloženosti kreditnih institucija zbog gospodarskih posljedica pandemije bolesti COVID-19.

Drugo, vodeći računa o učinku jamstava odobrenih u kontekstu pandemije bolesti COVID-19, pravila o minimalnom pokriću gubitka za neprihodujuće izloženosti trebalo bi prilagoditi tako da se tretman koji se trenutačno primjenjuje na neprihodujuće izloženosti koje su pokrivene jamstvom ili osigurane preko agencija za kreditiranje izvoza privremeno proširi na neprihodujuće izloženosti koje mogu nastati kao posljedica pandemije bolesti COVID-19 i koje su pokrivene raznim sustavima jamstava koje su uvele države članice. Time bi se potvrdila sličnost jamstava agencija za kreditiranje izvoza i jamstava odobrenih u kontekstu bolesti COVID-19.

---

[6] Komunikacija Komisije Europskom parlamentu i Vijeću – Interpretativna komunikacija Komisije od 27. travnja 2020. o primjeni računovodstvenog i bonitetnog okvira radi olakšanja bankovnog kreditiranja u Uniji – Potpora poduzećima i kućanstvima u vrijeme pandemije bolesti COVID-19, COM(2020)169 od 28.4.2020.

[7] Odgoda se odnosi i na revidirana pravila o kapitalnim zahtjevima koji se temelje na rizicima i revidirana pravila o omjeru financijske poluge.

Treće, treba izmijeniti mehanizam prijeboja koji nadležna tijela diskrecijskom odlukom mogu odobriti kreditnim institucijama kako bi izloženosti u obliku rezervi kod središnje banke privremeno isključile iz izračuna omjera financijske poluge. Time bi se osiguralo da kreditne institucije likvidnosne mjere središnjih banaka odobrene u kontekstu krize učinkovito usmjere prema gospodarstvu.

Četvrto, u skladu s odlukom Bazelskog odbora za nadzor banaka potrebno je odgoditi datum početka primjene novog zahtjeva o zaštitnom sloju omjera financijske poluge. To bi oslobodilo operativni kapacitet kreditnih institucija i omogućilo bi im da se fokusiraju na hitnije probleme povezane s pandemijom bolesti COVID-19.

Peto, treba predvidjeti datume početka primjene nekih pogodnosti u smislu kapitala koje su predviđene u CRR-u, ali se još ne primjenjuju, a to su odredbe o tretmanu određene imovine u obliku softvera, odredbe o određenim kreditima koji su osigurani mirovinama ili plaćama, revidirani pomoćni faktor za mala i srednja poduzeća i novi pomoćni faktor za financiranje infrastrukture. Pomicanjem unaprijed datuma početka primjene dva pomoćna faktora, povlaštenim tretmanom za određenu imovinu u obliku softvera i povlaštenim tretmanom određenih kredita osiguranih mirovinama ili plaćama oslobodio bi se regulatorni kapital institucija, čime bi im se omogućilo da povećaju toliko potrebno kreditiranje za vrijeme i nakon pandemije bolesti COVID-19.

Predložene izmjene neće iz temelja izmijeniti bonitetni regulatorni okvir. One su dio Komisijinih interventnih mjera u hitnoj situaciji prouzročenoj pandemijom bolesti COVID-19. Te prilagodbe bonitetnog okvira olakšat će kolektivne napore koji se ulažu radi ublažavanja posljedica pandemije, ali i kojima se otvara put prema bržem oporavku.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u određenom području**

Prijedlogom se uvode izmjene u postojeće zakonodavne akte. Te su izmjene u cijelosti usklađene s postojećim odredbama politike u području bonitetnih zahtjeva za institucije i nadzor institucija, među ostalim s Komisijinom Interpretativnom komunikacijom koja se donosi kad i ovaj prijedlog. U cijelosti su usklađene i s Unijinim računovodstvenim propisima, osobito s Uredbom Komisije (EU) 2016/2067 od 22. studenoga 2016. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1126/2008 o usvajanju određenih međunarodnih računovodstvenih standarda u skladu s Uredbom (EZ) br. 1606/2002 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu Međunarodnog standarda financijskog izvještavanja 9. Ovim se prijedlogom dopunjavaju mjere Europske središnje banke, Europskog nadzornog tijela za bankarstvo i mjere nacionalnih nadležnih tijela u ovom području.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Ovaj je prijedlog dio šireg odgovora Europske komisije na pandemiju bolesti COVID-19. Njime se osigurava djelotvornost mjera koje su donijele države članice, Komisija i Europska središnja banka. Prijedlog je u cijelosti u skladu s Komunikacijom Komisije o gospodarskim aspektima krize prouzročene koronavirusom od 13. ožujka 2020.[8] i komunikacijom „COVID-19 – Gospodarski paket – Iskoristimo svaki raspoloživi euro” od 2. travnja 2020.[9]

[8] Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Europskom vijeću, Vijeću, Europskoj središnjoj banci, Europskoj investicijskoj banci i Euroskupini – Koordinirani gospodarski odgovor na pandemiju covida-19, COM(2020) 112 final od 13.3.2020.

[9] Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Europskom vijeću, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru te Odboru regija Odgovor na koronavirus – Iskoristimo svaki raspoloživi euro za spašavanje života i osiguravanje izvora prihoda, COM(2020) 143 final od 2. travnja 2020.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

• Pravna osnova

Prijedlog se temelji na članku 114. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU), na istoj pravnoj osnovi kao i zakonodavni akti koji se mijenjaju.

• Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)

Ciljevi koji se žele ostvariti predloženim izmjenama, a to su maksimalno povećati kapacitet kreditnih institucija za kreditiranje i apsorpciju gubitaka nastalih zbog pandemije bolesti COVID-19 i istovremeno osigurati njihovu trajnu otpornost, mogu se na bolji način ostvariti na razini Unije nego različitim nacionalnim inicijativama jer se izmjene odnose na datume primjene Unijinih propisa ili su izmjene postojećih Unijinih propisa radi odgovora na pandemiju bolesti COVID-19. Problemi i uzroci tih problema isti su u svim državama članicama. Bez Unijinih mjera postojeći regulatorni okvir bio bi manje djelotvoran u potpori raznim mjerama koje poduzimaju javna tijela u Uniji i državama članicama i ne bi se moglo na odgovarajući način odgovoriti na izvanredne tržišne izazove.

Kapacitet država članica za donošenje nacionalnih mjera ograničen je jer su ta pitanja već uređena CRR-om i izmjene na nacionalnoj razini bile bi u suprotnosti s pravom Unije na snazi. Kada bi Unija prestala uređivati te aspekte, na unutarnje tržište za bankarske usluge počela bi se primjenjivati razna pravila, što bi dovelo do fragmentacije i narušilo bi nedavno donesena jedinstvena pravila u ovom području.

• Proporcionalnost

Ova je Unijina mjera potrebna da se ostvari cilj – maksimalno povećati kapacitet kreditnih institucija za kreditiranje i apsorpciju gubitaka koji nastaju zbog pandemije bolesti COVID-19 i istovremeno očuvati usklađenost bonitetnog okvira. Predložene izmjene ne prelaze ono što je potrebno u svrhu odabranih odredbi Unijina bonitetnog okvira za kreditne institucije koje se odnose samo na mjere kojima se želi osigurati oporavak od pandemije bolesti COVID-19. Osim toga, predložene su izmjene ograničene na pitanja koja se ne mogu riješiti u okviru postojećeg diskrecijskog prava utvrđenog u postojećim propisima.

3. REZULTATI *EX POST* EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENE UČINAKA

Ovom prijedlogu nije priložena zasebna procjena učinka jer se prijedlogom ne mijenjaju temeljni aspekti CRR-a i ne utvrđuju nove obveze za subjekte na koje se odnosi. Osim toga, učinak mjera koje se mijenjaju ovim prijedlogom analiziran je u procjeni učinka provedenoj za Uredbu (EU) 2017/2395, Uredbu (EU) 2019/876 i Uredbu (EU) 2019/630 kojima je izmijenjen CRR u pogledu aspekata obuhvaćenih ovim prijedlogom. Primarni cilj prijedloga je odgoditi, zbog izvanrednih okolnosti u kontekstu pandemije bolesti COVID-19, datum početka primjene određenih odredbi CRR-a, predvidjeti primjenu mjera kojima bi se banke rasteretile od nekih kapitalnih zahtjeva te utvrditi bonitetni tretman određenih izloženosti zbog izvanrednih okolnosti prouzročenih pandemijom bolesti COVID-19.

Predložene izmjene imale bi ograničen učinak na administrativno opterećenje banaka i troškove prilagodbe njihovih internih operacija, no očekuje se da će koristi u smislu dostupnosti kapitala opravdati troškove. Predložene izmjene odnose se na odredbe kojima se bankama omogućuje, ali ne nalaže primjena povoljnijih tretmana.

- **Temeljna prava**

Unija se zalaže za visoke standarde zaštite temeljnih prava i potpisnik je brojnih konvencija o ljudskim pravima. U tom kontekstu prijedlog vjerojatno neće izravno utjecati na ta prava, kako su navedena u glavnim konvencijama UN-a o ljudskim pravima, Povelji Europske unije o temeljnim pravima, koja je sastavni dio Ugovorâ EU-a, te Europskoj konvenciji o ljudskim pravima.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Prijedlog ne utječe na proračun institucija Unije.

5. OSTALI DIJELOVI

- **Detaljno obrazloženje posebnih odredbi prijedloga**

Prijelazni aranžmani za ublažavanje učinka odredbi MSFI-ja 9 na regulatorni kapital

Članak 473.a CRR-a sadržava prijelazne aranžmane kojima se institucijama omogućuje da u svoj redovni osnovni kapital uključe dio svakog povećanja rezervacija zbog uvođenja obračuna očekivanih kreditnih gubitaka u skladu s MSFI-jem 9. Prijelazni aranžmani sastoje se od dvije komponente: statičke i dinamičke. Statička komponenta kreditnim institucijama omogućuje da djelomično neutraliziraju „prvotni učinak” povećanja obračuna rezervacija na redovni osnovni kapital zbog uvođenja MSFI-ja 9. Dinamička komponenta bankama omogućuje da djelomično neutraliziraju učinak dodatnog povećanja (nakon prvog dana prijelaza) rezervacija za financijsku imovinu koja nije umanjena za kreditne gubitke. Postojeći prijelazni aranžmani obuhvaćaju razdoblje 2018.–2022.

Primjena MSFI-ja 9 za vrijeme gospodarskog pada prouzročenog pandemijom bolesti COVID-19 mogla bi dovesti do iznenadnog značajnog povećanja rezervacija za očekivane kreditne gubitke jer će za brojne izloženosti tijekom njihova trajanja trebati izračunati očekivane gubitke. Da bi se ublažio potencijalni učinak koje bi takvo iznenadno povećanje rezervacija za očekivane kreditne gubitke moglo imati na kapacitet institucija za kreditiranje klijenata u vrijeme kada im je najpotrebnije, trebalo bi produljiti razdoblje za prijelazne aranžmane. Time bi se dodatno ublažio učinak pandemije bolesti COVID-19 na moguće povećanje potreba institucije za rezervacijama u skladu s MSFI-jem 9, dok bi se istovremeno zadržali prijelazni aranžmani za iznose očekivanih kreditnih gubitaka utvrđeni prije pandemije. Stoga bi se tim izmjenama omogućilo ponovno određivanje petogodišnjeg prijelaznog razdoblja koje je započelo 2018. To novo prijelazno razdoblje financijskim bi institucijama omogućilo da prilagode kalibraciju aranžmana za uključivanje rezervacija u redovni osnovni kapital u razdoblju od 2020. do 2024.

U kontekstu pandemije bolesti COVID-19 prijelazni aranžmani produljuju se samo za dinamičku komponentu u skladu s ciljanim izmjenama[10] bonitetnih standarda usuglašenih na međunarodnoj razini (članak 1. točka 2. prijedloga) zbog mogućeg povećanja rezervacija za očekivane kreditne gubitke nakon pandemije bolesti COVID-19. Kako bi se osiguralo da dodatna pomoć bude usmjerena na očekivane kreditne gubitke koji nastanu zbog izvanrednih okolnosti zbog pandemije bolesti COVID-19 bez uvođenja nepotrebnih komplikacija,

[10] Vidjeti priopćenje za medije „Bazelski odbor utvrđuje dodatne mjere za ublažavanje posljedica COVID-a 19” (*Basel Committee sets out additional measures to alleviate the impact of Covid-19*) od 3. travnja 2020. dostupno na: https://www.bis.org/press/p200403.htm.

referentni datum za svako povećanje rezervacija na koje bi se primijenilo produljeno razdoblje prijelaznih aranžmana neće biti 1. siječnja 2018., nego 1. siječnja 2020. jer će od tog datuma dodatni gubici institucija vjerojatno biti povezani s pandemijom bolesti COVID-19.

Članak 473.a stavak 1. CRR-a sadržava revidiranu formulu za izračun iznosa očekivanih kreditnih gubitaka koji se mogu uključiti (tj. dodati) u redovni osnovni kapital, u kojoj se različiti faktori primjenjuju na statičku odnosno dinamičku komponentu. Iako se u ovom prijedlogu izračun statičke komponente nije mijenjao, na dinamičku komponentu će se primjenjivati produljeno prijelazno razdoblje i revidirani prijelazni faktor prilagodbe.

Referentni datumi iz članka 473.a stavaka 3. i 5. CRR-a za izračun mogućeg povećanja rezervacija za očekivane kreditne gubitke za imovinu koja nije umanjena za kreditne gubitke, koje se može uključiti u redovni osnovni kapital, mijenjaju se zbog izmjene formule u stavku 1. i novog datuma početka primjene.

Prijelazno razdoblje za statičku komponentu u članku 473.a stavku 6. CRR-a prilagođeno je zbog nove formule u stavku 1. tog članka.

Novim stavkom 6.a produljuje se prijelazno razdoblje za dinamičku komponentu i time se institucijama omogućuje da u svoj redovni osnovni kapital u cijelosti uključe svako povećanje novih rezervacija koje budu priznate u 2020. i 2021. za njihovu financijsku imovinu koja nije umanjena za kreditne gubitke. Iznos koji bi se mogao uključiti od 2022. do 2024. linearno bi se smanjivao.

Izmjenama u članku 473.a stavku 7. CRR-a pojednostavnjuje se ponovni izračun kapitalnih zahtjeva. Te izmjene zamjenjuju prilagodbe vrijednosti svih izloženosti koje su smanjene rezervacijama sa standardnim ponderom rizika 100 % koji se dodjeljuje iznosima koji su uključeni u redovni osnovni kapital.

Izmjenama u članku 473.a stavku 9. CRR-a institucijama koje su prethodno odlučile da neće primjenjivati prijelazne aranžmane omogućuje se da tu svoju odluku promijene u bilo kojem trenutku tijekom prijelaznog razdoblja uz prethodnu suglasnost njihova nadležnog tijela. Osim toga, člankom 473.a stavkom 9. CRR-a institucijama se omogućuje da primijene samo dinamičku komponentu. Konačno, da bi se moglo pratiti koliko institucija u Uniji primjenjuje prijelazne aranžmane, nadležna su tijela dužna periodički dostavljati informacije EBA-i o broju institucija koje nadziru koje primjenjuju te aranžmane.

Tretman kredita s državnim jamstvom u okviru bonitetnog zaštitnog mehanizma za neprihodonosne kredite

Službene agencije za kreditiranje izvoza obično izdaju jamstva u ime nacionalnih državnih tijela radi zaštite kredita odobrenih u svrhu financiranja izvoza. Na neprihodonosne kredite za koje su jamstva izdale takve agencije primjenjuje se povlašteni tretman u vezi sa zahtjevima za izdvajanje rezervacija u skladu s člankom 47.c CRR-a. Predloženim odstupanjem od članka 47.c stavka 3. taj se povlašteni tretman proširuje na izloženosti za koje su jamstva ili protujamstva izdala tijela javnog sektora u kontekstu mjera za ublažavanje gospodarskih posljedica pandemije bolesti COVID-19, na koja se, ovisno o slučaju, primjenjuju propisi Unije o državnim potporama. Pritom bi se vodilo računa o sličnom profilu rizika tih izloženosti pokrivenih jamstvom (članak 1. točka 3. prijedloga).

Datum početka primjene zaštitnog sloja omjera financijske poluge

CRR-om II u CRR je uveden novi članak 92. stavak 1.a kojim je propisan zahtjev za zaštitni sloj omjera financijske poluge za globalno sistemski važne institucije. Prvotno je utvrđeno da se zaštitni sloj počinje primjenjivati 1. siječnja 2022. U kontekstu pandemije bolesti COVID-19 i u skladu s izmijenjenim rokovima za provedbu koje je odobrio Bazelski odbor za nadzor banaka, datum početka primjene utvrđen u članku 3. stavku 5. CRR-a II odgađa se za godinu dana, na 1. siječnja 2023. (članak 2. točka 2. prijedloga).

Prijeboj učinka isključenja nekih izloženosti iz izračuna omjera financijske poluge

CRR-om II izmijenjen je izračun omjera financijske poluge na temelju revidiranog bazelskog standarda. Izmjene su se odnosile na privremeno isključenje određenih izloženosti banke iz mjere ukupne izloženosti institucija korištenjem diskrecijskog prava u izvanrednim okolnostima (članak 429.a stavak 1. točka (n) i članak 429.a stavci od 5. do 7. CRR-a). Izuzeće se može odobriti na određeno razdoblje od najviše godinu dana ako je tijelo nadležno za instituciju nakon savjetovanja s relevantnom središnjom bankom utvrdilo i javno objavilo postojanje takvih izvanrednih okolnosti. Svaki učinak isključenja u cijelosti se prebija mehanizmom iz članka 429.a stavka 7. CRR-a kojim se strogo proporcionalno povećava pojedinačni zahtjev za omjer financijske poluge kreditnih institucija.

Diskrecijsko pravo, koje bi trebalo olakšati učinkovit prijenos mjera monetarne politike, počet će se primjenjivati 28. lipnja 2021. zajedno sa zahtjevom za omjer financijske poluge. Međutim, aktualna kriza prouzročena pandemijom bolesti COVID 19 pokazala je da bi taj mehanizam prijeboja, kada se počne primjenjivati, bio prerestriktivan te da njegova primjena ustvari ne bi olakšala učinkovit prijenos monetarne politike. Kreditne bi institucije zbog postojećeg mehanizma prijeboja mogle biti ograničene u smislu razine povećanja rezervi kod središnje banke. Stoga bi postojeći mehanizam prijeboja mogao odvratiti kreditne institucije od povlačenja likvidnosnih linija središnje banke u stresnoj situaciji u mjeri koja je potrebna ili poželjna. To bi otežalo učinkovitu provedbu mjera monetarne politike i u konačnici prisililo instituciju na razduživanje prodajom imovine ili smanjenjem razine kreditiranja realnog gospodarstva, ili oboje, zbog njezina ograničenog manevarskog prostora u smislu kontrole visine tih rezervi za vrijeme krize.

Na temelju tih zaključaka i svoje nadležnosti iz članka 511. CRR-a za preispitivanje, među ostalim, tretmana rezervi kod središnjih banaka, Komisija smatra da je mehanizam prijeboja primjereno izmijeniti prije početka njegove primjene (članak 1. točka 1. podtočka (b) prijedloga). Time bi se povećala fleksibilnost za odgovarajuće i svrhovito djelovanje za vrijeme mogućih budućih šokova i kriza i poboljšala učinkovitost mjere. Konkretno, kreditna institucija koja koristi diskrecijsko pravo morat će samo jednom izračunati prilagođeni omjer financijske poluge i to u trenutku korištenja diskrecijskog prava i na temelju vrijednosti prihvatljivih rezervi kod svoje središnje banke i mjere ukupne izloženosti na dan kada nadležno tijelo institucije objavi postojanje izvanrednih okolnosti zbog kojih je opravdano iskoristiti diskrecijsko pravo. Prilagođeni omjer financijske poluge primjenjivat će se tijekom cijelog razdoblja korištenja diskrecijskog prava i neće se mijenjati kao što se mijenja pri primjeni postojećeg mehanizma prijeboja. Zbog promjena mehanizma prijeboja nužne su i izmjene članka 429.a stavka 1. točke (n) kako bi se omogućilo isključenje svih prihvatljivih rezervi kod središnje banke, a ne samo onih koje su izdvojene nakon što je izuzeće počelo proizvoditi učinke (članak 1. točka 1. podtočka (a) prijedloga).

Datum početka primjene izuzeća od kapitalnih odbitaka za određenu imovinu u obliku softvera

CRR-om II uvedene su odredbe o izmjeni regulatornog tretmana „razborito vrednovane imovine u obliku softvera” na koje propast institucije (tj. sanacija, insolventnost ili likvidacija institucije) nema značajan utjecaj. Institucije neće više tu određenu imovinu u obliku softvera morati odbijati od svojeg redovnog osnovnog kapitala (članak 36. stavak 1. točka (b) CRR-a). EBA je bila zadužena za sastavljanje nacrta regulatornog tehničkog standarda kojim se pobliže određuje primjena ovog izuzeća od odbitaka tako što će definirati opseg imovine u obliku softvera na koju se izuzeće primjenjuje i način ponderiranja rizika te imovine (članak 36. stavak 4. CRR-a). Utvrđeno je da se revidirani tretman imovine u obliku softvera počinje primjenjivati 12 mjeseci nakon stupanja na snagu tog regulatornog tehničkog standarda (članak 3. stavak 7. CRR-a II).

U kontekstu ubrzanog korištenja digitalnih usluga zbog državnih mjera donesenih radi ublažavanja posljedica pandemije bolesti COVID-19, izmijenjen je datum početka primjene kako bi se dopustila ranija primjena izuzeća, odnosno od datuma stupanja na snagu regulatornog tehničkog standarda (članak 2. točka 3. prijedloga).

Datum početka primjene posebnih tretmana predviđenih za određene zajmove osigurane mirovinama ili plaćama

CRR-om II u članku 123. CRR-a uveden je povoljniji tretman za određene kredite koje kreditne institucije odobravaju umirovljenicima ili zaposlenima na neodređeno vrijeme. Taj povoljni tretman uveden je zbog dodatnih jamstava za takve kredite koja proizlaze iz bezuvjetnog prijenosa dijela mirovine ili plaće dužnika toj kreditnoj instituciji. Primjena tog tretmana u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 bila bi poticaj institucijama za povećanje kreditiranja zaposlenih i umirovljenika. Da bi se institucijama omogućilo da taj povoljniji tretman počnu primjenjivati već za vrijeme pandemije bolesti COVID-19, utvrđen je raniji datum početka primjene te odredbe (članak 2. točka 1. prijedloga).

Datum početka primjene revidiranog pomoćnog faktora za MSP-ove i pomoćnog faktora za infrastrukturu

CRR-om II izmijenjen je članak 501. Uredbe (EU) br. 575/2013 u pogledu prilagodbe kapitalnih zahtjeva za izloženosti prema MSP-ovima koje nisu u statusu neispunjavanja obveza (pomoćni faktor za MSP-ove) i u članku 501.a Uredbe (EU) br. 575/2013 uvedena je ova prilagodba kapitalnih zahtjeva za izloženosti prema subjektima koji financiraju fizičke strukture ili objekte, sustave i mreže za pružanje ili potporu u pružanju bitnih javnih usluga ili njima upravljaju (pomoćni faktor za infrastrukturu). Ti pomoćni faktori omogućuju povoljniji tretman određenih izloženosti prema MSP-ovima i infrastrukturi kako bi se institucije potaknulo na razborito povećanje kreditiranja tih subjekata. U kontekstu pandemije bolesti COVID-19 iznimno je važno da banke nastave kreditirati MSP-ove i podupirati ulaganja u infrastrukturu. Stoga je utvrđen raniji datum početka primjene ta dva pomoćna faktora od onoga iz članka 3. CRR-a II (članak 2. točka 1. prijedloga).

2020/0066 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o izmjeni uredbi (EU) br. 575/2013 i (EU) 2019/876 u pogledu prilagodbi kao odgovora na pandemiju bolesti COVID-19

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 114.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europske središnje banke,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

(1) Uredbom (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća[11] zajedno s Direktivom Europskog parlamenta i Vijeća 2013/36/EU[12] utvrđen je bonitetni regulatorni okvir za institucije koje posluju u Uniji. Taj bonitetni okvir donesen je nakon financijske krize 2007. i 2008. i uglavnom se temelji na međunarodnim standardima koje je 2010. odobrio Bazelski odbor za nadzor banaka, poznatima kao okvir Basel III. Pridonio je povećanju otpornosti institucija koje posluju u Uniji i učinio ih spremnijima za suočavanje s mogućim poteškoćama, uključujući i one koje bi mogle nastati zbog mogućih budućih kriza.

(2) Od njezina stupanja na snagu Uredba (EU) br. 575/2013 više je puta izmijenjena kako bi se uklonile preostale slabosti bonitetnog regulatornog okvira i uveli neki neuvedeni elementi globalne reforme financijskih usluga koji su iznimno važni za osiguravanje otpornosti institucija. Jednom od naknadnih izmjena, Uredbom (EU) 2017/2395 Europskog parlamenta i Vijeća[13] u Uredbu (EU) br. 575/2013 uvedeni su prijelazni aranžmani za ublažavanje učinka uvođenja Međunarodnog standarda financijskog

[11] Uredba (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 176, 27.6.2013., str. 1.).

[12] Direktiva 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o pristupanju djelatnosti kreditnih institucija i bonitetnom nadzoru nad kreditnim institucijama i investicijskim društvima, izmjeni Direktive 2002/87/EZ te stavljanju izvan snage direktiva 2006/48/EZ i 2006/49/EZ (SL L 176, 27.6.2013., str. 338.).

[13] Uredba (EU) 2017/2395 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2017. o izmjeni Uredbe (EU) br. 575/2013 u pogledu prijelaznih uređenja za ublažavanje učinka uvođenja MSFI-ja 9 na regulatorni kapital te za tretman velikih izloženosti u slučaju određenih izloženosti javnog sektora koje su nominirane u domaćoj valuti bilo koje države članice (SL L 345, 27.12.2017., str. 27.).

izvješćivanja – Financijski instrumenti (MSFI 9) na regulatorni kapital. Uredbom (EU) 2019/630 Europskog parlamenta i Vijeća[14] u Uredbu (EU) br. 575/2013 uveden je zahtjev za minimalno pokriće gubitka za neprihodujuće izloženosti, tzv. bonitetni zaštitni mehanizam. Osim toga, Uredbom (EU) 2019/876 Europskog parlamenta i Vijeća[15] u Uredbu (EU) br. 575/2013 uvedeni su neki od završnih elemenata finaliziranog okvira Basel III, među ostalim nova definicija omjera financijske poluge i zaštitnog sloja omjera financijske poluge, koji institucije sprečavaju da prekomjerno povećaju financijsku polugu, kao i povoljniji bonitetni tretman određene imovine u obliku softvera, povoljniji tretman određenih kredita osiguranih mirovinama ili plaćama, revidirani pomoćni faktor za kredite malim i srednjim poduzećima (MSP-ovi) i pomoćni faktor za infrastrukturne projekte.

(3) Ozbiljan udar na gospodarstvo prouzročen pandemijom bolesti COVID-19 i izvanredne mjere ograničavanja širenja zaraze imaju dalekosežne posljedice na gospodarstvo. Poduzeća se suočavaju s poremećajima u lancu opskrbe, privremeno se zatvaraju i potražnja je pala, dok kućanstva trpe zbog nezaposlenosti i pada prihoda. Javna tijela u Uniji i državama članicama poduzela su odlučne mjere potpore kućanstvima i solventnim poduzećima kako bi prebrodila to ozbiljno, ali privremeno usporavanje gospodarske aktivnosti i posljedični manjak likvidnosti.

(4) Institucije će imati ključnu ulogu u doprinosu oporavku. Istovremeno će vjerojatno osjećati posljedice pogoršanja gospodarske situacije. Nadležna tijela osigurala su privremeni kapital, likvidnost i operativnu pomoć institucijama kako bi one i dalje mogle ispunjavati svoju ulogu u financiranju realnog gospodarstva u težim okolnostima. Komisija, Europska središnja banka i Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo u svojim su tumačenjima i smjernicama o primjeni bonitetnog okvira u kontekstu pandemije bolesti COVID-19[16] pojasnili primjenu fleksibilnosti koja je već ugrađena u Uredbu (EU) br. 575/2013. Kao odgovor na pandemiju bolesti COVID-19 i Bazelski odbor za nadzor banaka odobrio je nešto fleksibilniju primjenu međunarodnih standarda[17].

---

14 Uredba (EU) 2019/630 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2019. o izmjeni Uredbe (EU) br. 575/2013 u pogledu minimalnog pokrića gubitka za neprihodujuće izloženosti (SL L 111, 25.4.2019., str. 4.).

15 Uredba (EU) 2019/876 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2019. o izmjeni Uredbe (EU) br. 575/2013 u pogledu omjera financijske poluge, omjera neto stabilnih izvora financiranja, zahtjeva za regulatorni kapital i prihvatljive obveze, kreditnog rizika druge ugovorne strane, tržišnog rizika, izloženosti prema središnjim drugim ugovornim stranama, izloženosti prema subjektima za zajednička ulaganja, velikih izloženosti, zahtjeva za izvješćivanje i objavu, i Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 150, 7.6.2019., str. 1.).

16 To uključuje Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu i Vijeću – Interpretativna komunikacija Komisije od 27. travnja 2020. o primjeni računovodstvenog i bonitetnog okvira radi olakšanja bankovnog kreditiranja u Uniji – Potpora poduzećima i kućanstvima u vrijeme pandemije bolesti COVID-19, COM(2020)169 od 28.4.2020.; priopćenje za tisak „Bankovni nadzor Europske središnje banke pruža dodatnu fleksibilnost bankama kao odgovor na koronavirus" (*ECB Banking Supervision provides further flexibility to banks in reaction to coronavirus*) i popratna često postavljana pitanja od 20. ožujka 2020., https://www.bankingsupervision.europa.eu/press/pr/date/2020/html/ssm.pr200320~4cdbbcf466.en.html; Izjava EBA-e o primjeni bonitetnog okvira u pogledu neispunjavanja obveza, restrukturiranja i MSFI-ja u kontekstu mjera donesenih zbog pandemije bolesti COVID-19, 25. ožujka 2020., dostupno na: https://eba.europa.eu/eba-provides-clarity-banks-consumers-application-prudential-framework-light-covid-19-measures.

17 Vidjeti priopćenje za tisak „Bazelski odbor utvrđuje dodatne mjere za ublažavanje posljedica COVID-a 19" (*Basel Committee sets out additional measures to alleviate the impact of Covid-19*) od 3. travnja 2020., https://www.bis.org/press/p200403.htm

(5) Važno je da institucije koriste svoj kapital tamo gdje je najpotrebniji i da to Unijin regulatorni okvir olakša, istovremeno osiguravajući razborito postupanje institucija. Osim fleksibilnosti predviđene u postojećim propisima, ciljanim izmjenama Uredbe (EU) br. 575/2013 osigurala bi se neometana provedba tog bonitetnog okvira zajedno s različitim mjerama ublažavanja krize izazvane pandemijom bolesti COVID-19.

(6) Izvanredne okolnosti pandemije bolesti COVID-19 i nezabilježen razmjer izazova potaknuli su donošenje hitnih mjera kako bi se institucijama osigurali uvjeti za učinkovito usmjeravanje sredstava poduzećima i kućanstvima te omogućilo da apsorbiraju gospodarski udar prouzročen pandemijom bolesti COVID-19.

(7) Jamstva koja su u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 izdala nacionalna državna tijela ili druga javna tijela koja su priznata kao pružatelji kreditne zaštite na temelju pravila o smanjenju kreditnog rizika iz poglavlja 4. dijela trećeg Uredbe (EU) br. 575/2013 po učincima su usporediva s jamstvima koja izdaju službene agencije za kreditiranje izvoza iz članka 47.c Uredbe (EU) br. 575/2013. Stoga je opravdano uskladiti zahtjeve za minimalno pokriće za neprihodujuće izloženosti pokrivene jamstvima koja su izdala nacionalna državna tijela ili druga javna tijela s onima koje su pokrivene jamstvima službenih agencija za kreditiranje izvoza. Stoga bi jamstva i protujamstva koja su proširena u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 trebalo u skladu s pravilima o državnim potporama tretirati na isti način kao jamstva koja izdaju službene agencije za kreditiranje izvoza.

(8) U kontekstu pandemije bolesti COVID-19 pokazalo se da bi mogućnost privremenog isključenja određenih izloženosti prema središnjoj banci iz izračuna ukupne mjere izloženosti institucije, kako je utvrđeno u članku 429.a Uredbe (EU) br. 575/2013 kako je izmijenjena Uredbom (EU) 2019/876, mogla biti ključna tijekom krizne situacije. Međutim, čini se da je učinkovitost te mjere narušena zbog smanjene fleksibilnosti mehanizma prijeboja koji je povezan s takvim privremenim isključenjima, što bi moglo ograničiti kapacitet institucija za povećanje izloženosti prema središnjoj banci u kriznoj situaciji. To bi u konačnici moglo prisiliti institucije da smanje razinu kreditiranja kućanstava i poduzeća. Kako bi se izbjegle sve neželjene posljedice povezane s mehanizmom prijeboja te osigurala učinkovitost tog isključenja u slučaju mogućih budućih udara i kriza, mehanizam prijeboja trebalo bi izmijeniti prije nego što se zahtjev za omjer financijske poluge utvrđen u članku 92. stavku 1. točki (d) Uredbe (EU) br. 575/2013 u skladu s pravom Unije počne primjenjivati 28. lipnja 2021. Do početka primjene izmijenjenih odredbi o izračunu omjera financijske poluge kako su uvedene Uredbom (EU) 2019/876, članak 429.a trebao bi se nastaviti primjenjivati kako je uveden Delegiranom uredbom Komisije (EU) 2015/62[18].

(9) Velik dio institucija koje posluju u Uniji od 1. siječnja 2018. primjenjuje MSFI 9. U skladu s međunarodnim standardima koje je donio Bazelski odbor za nadzor banaka, Uredbom (EU) 2017/2395 u Uredbu (EU) br. 575/2013 uvedeni su prijelazni aranžmani za ublažavanje potencijalnog znatnog negativnog učinka na redovni osnovni kapital institucija koji može nastati pri obračunu očekivanih kreditnih gubitaka na temelju MSFI-ja 9.

(10) Primjena MSFI-ja 9 za vrijeme gospodarskog pada prouzročenog pandemijom bolesti COVID-19 mogla bi dovesti do iznenadnog znatnog povećanja rezervacija za očekivane kreditne gubitke jer će za brojne izloženosti tijekom njihova trajanja trebati

[18] Delegirana uredba Komisije (EU) 2015/62 od 10. listopada 2014. o izmjeni Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu omjera financijske poluge, SL L 11, 17.1.2015., str. 37.–43.

izračunati očekivane gubitke. Bazelski odbor za nadzor banaka odlučio je 3. travnja 2020. omogućiti veću fleksibilnost u provedbi prijelaznih aranžmana kojima se postupno uvodi MSFI 9 zbog njegova učinka na regulatorni kapital. Kako bi se ograničila volatilnost regulatornog kapitala koja je moguća ako zbog krize uzrokovane pandemijom bolesti COVID-19 dođe do znatnog povećanja rezervacija za očekivane kreditne gubitke, potrebno je produljiti prijelazne aranžmane i u pravu Unije.

(11) Radi ublažavanja mogućeg učinka naglog povećanja očekivanih rezervacija za kreditne gubitke na kapacitete institucija za kreditiranje klijenata u vrijeme kada je to najpotrebnije, prijelazne aranžmane trebalo bi produljiti za dvije godine i institucijama bi trebalo omogućiti da u svoj redovni osnovni kapital u cijelosti uključe svako povećanje novih rezervacija koje budu priznate u 2020. i 2021. za njihovu financijsku imovinu koja nije umanjena za kreditne gubitke. Time bi se dodatno ublažio učinak krize uzrokovane pandemijom bolesti COVID-19 na moguće povećanje potreba institucije za rezervacijama u skladu s MSFI-jem 9, dok bi se istovremeno zadržali prijelazni aranžmani za iznose očekivanih kreditnih gubitaka utvrđeni prije pandemije.

(12) Institucije koje su prethodno odlučile da neće koristiti prijelazne aranžmane mogu uz prethodno odobrenje nadležnog tijela tu odluku izmijeniti u bilo kojem trenutku tijekom prijelaznog razdoblja. Nakon toga i pod uvjetom da dobiju odobrenje nadzornog tijela, institucije mogu odlučiti da neće primijeniti prijelazne aranžmane.

(13) U ožujku 2020. Skupina guvernera središnjih banaka i čelnika nadzora revidirala je rokove za provedbu završnih elemenata bazelskog okvira. Većinu tih završnih elemenata još uvijek treba provesti u pravu Unije, no zahtjev za zaštitni sloj omjera financijske poluge za globalne sistemski važne institucije već je proveden u okviru izmjena uvedenih Uredbom (EU) 2019/876. Stoga bi datum početka primjene zahtjeva za zaštitni sloj omjera financijske poluge trebalo pomaknuti za godinu dana na 1. siječnja 2023., kako je dogovoreno na međunarodnoj razini. Datum početka primjene utvrđen u Uredbi (EU) 2019/876 trebalo bi na odgovarajući način izmijeniti kako bi se na međunarodnoj razini osigurali jednaki uvjeti za institucije s poslovnim nastanom u Uniji koje posluju izvan Unije. S obzirom na odgodu početka primjene zahtjeva za zaštitni sloj omjera financijske poluge, u razdoblju odgode ne bi bilo posljedica zbog neispunjavanja tog zahtjeva kako je utvrđen u članku 141.c Direktive 2013/36/EU ni povezanog ograničenja raspodjele utvrđenog u članku 141.b te direktive.

(14) Kad je riječ o posebnim jamstvima za kredite koje kreditne institucije odobravaju umirovljenicima ili zaposlenima na neodređeno vrijeme uz bezuvjetan prijenos dijela mirovine ili plaće dužnika toj kreditnoj instituciji, članak 123. Uredbe (EU) br. 575/2013 izmijenjen je Uredbom (EU) 2019/876 kako bi se omogućio povoljniji tretman takvih kredita. Primjena tog tretmana u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 potaknula bi institucije da povećaju kreditiranje zaposlenih osoba i umirovljenika. Stoga je datum početka primjene te odredbe potrebno pomaknuti unaprijed kako bi ju institucije mogle primjenjivati već za vrijeme pandemije bolesti COVID-19.

(15) Odredbe o prilagodbi izloženosti ponderiranih rizikom koje nisu u statusu neispunjavanja obveza prema malim i srednjim poduzećima iz članka 501. Uredbe (EU) br. 575/2013 (pomoćni faktor za MSP-ove) izmijenjene su Uredbom (EU) 2019/876. Tom Uredbom u članak 501.a Uredbe (EU) br. 575/2013 uvedena je i nova prilagodba kapitalnih zahtjeva za kreditni rizik izloženosti prema subjektima koji financiraju fizičke strukture ili objekte, sustave i mreže za pružanje ili potporu u pružanju bitnih javnih usluga ili njima upravljaju (pomoćni faktori za infrastrukturu). Kako ti pomoćni faktori omogućuju povoljniji tretman određenih izloženosti prema

MSP-ovima i infrastrukturi, njihova primjena u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 potaknula bi institucije da povećaju prijeko potrebno kreditiranje tih subjekata. Stoga je datum početka primjene ta dva pomoćna faktora potrebno pomaknuti unaprijed kako bi ih institucije mogle primjenjivati već za vrijeme pandemije bolesti COVID-19.

(16) Bonitetni tretman određene imovine u obliku softvera izmijenjen je Uredbom (EU) 2019/876 kako bi se dodatno podržao prelazak na digitaliziraniji bankarski sektor. U kontekstu ubrzanog uvođenja digitalnih usluga koje je posljedica javnih mjera donesenih za suzbijanje pandemije bolesti COVID-19, trebalo bi predvidjeti primjenu tih izmjena.

(17) S obzirom na to da ciljeve ove Uredbe, to jest povećanje kapaciteta kreditnih institucija za kreditiranje i apsorbiranje gubitaka povezanih s pandemijom bolesti COVID-19, istovremeno i dalje osiguravajući njihovu kontinuiranu otpornost, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog njihova opsega i učinaka oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti iz tog članka, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.

(18) Kako bi izvanredne mjere potpore donesene radi ublažavanja posljedica pandemije bolesti COVID-19 bile potpuno učinkovite u smislu očuvanja veće otpornosti bankarskog sektora i poticanja institucija da nastave kreditirati, olakšavajući učinak tih mjera trebao bi se odmah odraziti u načinu na koji se utvrđuju regulatorni kapitalni zahtjevi. Uzimajući u obzir hitnost tih prilagodbi bonitetnog okvira, ova bi Uredba trebala stupiti na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

(19) S obzirom na hitnost situacije, smatra se primjerenim iskoristiti iznimku od osmotjednog roka iz članka 4. Protokola br. 1 o ulozi nacionalnih parlamenata u Europskoj uniji, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji, Ugovoru o funkcioniranju Europske unije i Ugovoru o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju.

(20) Uredbe (EU) br. 575/2013 i (EU) 2019/876 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.
Izmjene Uredbe (EU) br. 575/2013

Uredba (EU) br. 575/2013 mijenja se kako slijedi:

(1) Članak 429.a, kako je izmijenjen Uredbom (EU) 2019/876, mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. uvodna rečenica u točki (n) zamjenjuje se sljedećim:

„(n) sljedeće izloženosti prema središnjoj banci institucije podložno uvjetima iz stavaka 5. i 6.”;

(b) u stavku 7. definicije „EM_{LR}” i „CB” zamjenjuju se sljedećim:

„EM_{LR} = mjera ukupne izloženosti institucije kako je definirana u članku 429. stavku 4., uključujući izloženosti koje su isključene u skladu sa stavkom 1. točkom (n) ovog članka, na dan javne objave iz stavka 5. točke (a) ovog članka i

CB = ukupna vrijednost izloženosti institucije prema njezinoj središnjoj banci koje ispunjavaju uvjete za isključenje u skladu sa stavkom 1. točkom (n) na dan javne objave iz stavka 5. točke (a).”

(2) Članak 473.a mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. mijenja se kako slijedi:

i. u prvom podstavku uvodna rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Odstupajući od članka 50. i do kraja prijelaznih razdoblja iz stavaka 6. i 6.a ovog članka, iznos izračunan u skladu s ovim stavkom mogu u svoj redovni osnovni kapital uvrstiti:”;

ii. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Iznos iz prvog podstavka izračunava se kao zbroj sljedećeg:

(a) za izloženosti koje podliježu ponderiranju rizika u skladu s dijelom trećim glavom II. poglavljem 2. iznos (AB_{SA}) izračunan prema sljedećoj formuli:

$$AB_{SA} = (A_{2,SA} - t_1) \times f_1 + (A_{4,SA} - t_2) \times f_2$$

pri čemu:

$A_{2,SA}$ = iznos izračunan u skladu sa stavkom 2.;

$A_{4,SA}$ = iznos izračunan u skladu sa stavkom 4. na temelju iznosa izračunanih u skladu sa stavkom 3.;

f_1 = primjenjivi faktor utvrđen u stavku 6.;

f_2 = primjenjivi faktor utvrđen u stavku 6.a;

t_1 = povećanje redovnog osnovnog kapitala zbog poreznog odbitka za iznos $A_{2,SA}$;

t_2 = povećanje redovnog osnovnog kapitala zbog poreznog odbitka za iznos $A_{4,SA}$;

(b) za izloženosti koje podliježu ponderiranju rizika u skladu s dijelom trećim glavom II. poglavljem 3. iznos (AB_{IRB}) izračunan prema sljedećoj formuli:

$$AB_{IRB} = (A_{2,IRB} - t_1) \times f_1 + (A_{4,IRB} - t_2) \times f_2$$

pri čemu:

$A_{2,IRB}$ = iznos izračunan u skladu sa stavkom 2. prilagođen u skladu sa stavkom 5. točkom (a);

$A_{4,IRB}$ = iznos izračunan u skladu sa stavkom 4. na temelju iznosa izračunanih u skladu sa stavkom 3., prilagođenih u skladu sa stavkom 5. točkama (b) i (c);

f_1 = primjenjivi faktor utvrđen u stavku 6.;

f_2 = primjenjivi faktor utvrđen u stavku 6.a;

t_1 = povećanje redovnog osnovnog kapitala zbog poreznog odbitka za iznos $A_{2,IRB}$;

t_2 = povećanje redovnog osnovnog kapitala zbog poreznog odbitka za iznos $A_{4,IRB}$;

(b) u stavku 3. točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) zbroj očekivanih kreditnih gubitaka u dvanaestomjesečnom razdoblju kako je određeno u skladu s točkom 5.5.5. Priloga u vezi s MSFI-jem 9 i iznosa rezervacija za umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke tijekom vijeka trajanja kako je određeno u skladu s točkom 5.5.3. Priloga u vezi s MSFI-jem 9 isključujući rezervacije za umanjenje vrijednosti za očekivane gubitke tijekom vijeka trajanja za financijsku imovinu umanjenu za kreditne gubitke kako je utvrđeno u Dodatku A Prilogu u vezi s MSFI-jem 9 na dan 1. siječnja 2020. ili na dan početne primjene MSFI-ja 9, ovisno o tome koji je datum kasniji.”;

(c) u stavku 5. točka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) institucije zamjenjuju iznos izračunan u skladu s ovim člankom stavkom 3. točkom (b) zbrojem očekivanih kreditnih gubitaka u dvanaestomjesečnom razdoblju, kako je određeno u skladu s točkom 5.5.5. Priloga u vezi s MSFI-jem 9, i iznosa rezervacija za umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke tijekom vijeka trajanja kako je određeno u skladu s točkom 5.5.3. Priloga u vezi s MSFI-jem 9, isključujući rezervacije za umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke tijekom vijeka trajanja za financijsku imovinu umanjenu za kreditne gubitke kako je utvrđeno u Dodatku A Prilogu u vezi s MSFI-jem 9 na dan 1. siječnja 2020. ili na datum početne primjene MSFI-ja 9, ovisno o tome koji je datum kasniji, umanjenim za zbroj povezanih iznosa očekivanih gubitaka za iste izloženosti izračunane u skladu s člankom 158. stavcima 5., 6. i 10. Ako je rezultat izračuna negativan broj, institucija određuje vrijednost iznosa iz ovog članka stavka 3. točke (b) kao nulu.”;

(d) stavak 6. zamjenjuje se sljedećim;

„6. Institucije primjenjuju sljedeće faktore f_1 za izračun iznosâ AB_{SA} i AB_{IRB} iz stavka 1. drugog podstavka točke (a) i točke (b):

(a) 0,7 tijekom razdoblja od 1. siječnja 2020. do 31. prosinca 2020.;

(b) 0,5 tijekom razdoblja od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2021.;

(c) 0,25 tijekom razdoblja od 1. siječnja 2022. do 31. prosinca 2022.;

(d) 0 tijekom razdoblja od 1. siječnja 2023. do 31. prosinca 2024.

Institucije čija financijska godina počinje nakon 1. siječnja 2020., ali prije 1. siječnja 2021., prilagođavaju datume iz prvog podstavka točaka od (a) do (d) tako da odgovaraju njihovoj financijskoj godini i prilagođene datume prijavljuju svojim nadležnim tijelima i javno ih objavljuju.

Institucije koje računovodstvene standarde iz stavka 1. počinju primjenjivati 1. siječnja 2021. ili nakon tog datuma, primjenjuju relevantne faktore u skladu s prvim podstavkom točkama od (b) do (d), počevši od faktora koji odgovara godini prve primjene tih računovodstvenih standarda.”;

(e) umeće se sljedeći stavak 6.a:

„6.a Institucije primjenjuju sljedeće faktore f_2 za izračun iznosâ AB_{SA} i AB_{IRB} iz stavka 1. drugog podstavka točke (a) i točke (b):

(a) 1 tijekom razdoblja od 1. siječnja 2020. do 31. prosinca 2020.;

(b) 1 tijekom razdoblja od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2021.;

(c) 0,75 tijekom razdoblja od 1. siječnja 2022. do 31. prosinca 2022.;

(d) 0,5 tijekom razdoblja od 1. siječnja 2023. do 31. prosinca 2023.;

(e) 0,25 tijekom razdoblja od 1. siječnja 2024. do 31. prosinca 2024.

Institucije čija financijska godina počinje nakon 1. siječnja 2020., ali prije 1. siječnja 2021., prilagođavaju datume iz prvog podstavka točaka od (a) do (e) tako da odgovaraju njihovoj financijskoj godini i prilagođene datume prijavljuju svojim nadležnim tijelima i javno ih objavljuju.

Institucije koje računovodstvene standarde iz stavka 1. počinju primjenjivati 1. siječnja 2021. ili nakon tog datuma, primjenjuju relevantne faktore u skladu s prvim podstavkom točkama od (b) do (e), počevši od faktora koji odgovara godini prve primjene tih računovodstvenih standarda.”;

(f) stavak 7. mijenja se kako slijedi:

i. točka (b) briše se;

ii. umeće se sljedeći podstavak:

„Pri ponovnom izračunu zahtjeva utvrđenih u ovoj Uredbi i Direktivi 2013/36/EU za potrebe prvog podstavka, iznosu AB_{SA} iz stavka 1. drugog podstavka točke (a) dodjeljuje se ponder rizika 100 %.”;

(g) stavak 8. zamjenjuje se sljedećim:

„8. U razdobljima iz stavaka 6. i 6.a ovog članka, uz objavljivanje informacija koje se zahtijevaju u dijelu osmom, institucije koje odluče primjenjivati prijelazna uređenja utvrđena u ovom članku objavljuju iznose regulatornog kapitala, redovnog osnovnog kapitala i osnovnog kapitala, stopu redovnog osnovnog kapitala, stopu osnovnog kapitala, ukupnu stopu kapitala i omjer financijske poluge koje bi imali ako ne bi primijenili ovaj članak.”;

(h) stavak 9. mijenja se kako slijedi:

i. u prvom podstavku druga rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Ako je institucija dobila prethodno odobrenje nadležnog tijela, svoju odluku može izmijeniti tijekom prijelaznog razdoblja.”;

ii. u drugom podstavku druga i treća rečenica zamjenjuju se sljedećim:

„Institucija u tom slučaju određuje A_4 i t_2 iz stavka 1. kao nulu. Ako je institucija dobila prethodno odobrenje nadležnog tijela, svoju odluku može izmijeniti tijekom prijelaznog razdoblja.”;

iii. dodaju se sljedeći podstavci:

„Institucija koja odluči primjenjivati prijelazna uređenja iz ovog članka može odlučiti da neće primjenjivati stavak 2., pri čemu o toj odluci bez odgode obavješćuje nadležno tijelo. Institucija u tom slučaju određuje A_2 i t_1 iz stavka 1. kao nulu. Ako je institucija dobila prethodno odobrenje nadležnog tijela, svoju odluku može izmijeniti tijekom prijelaznog razdoblja.

Nadležna tijela najmanje jednom godišnje obavješćuju EBA-u o primjeni ovog članka od strane institucija pod njihovim nadzorom.”;

(3) umeće se sljedeći članak:

„Članak 500.a
Privremeni tretman državnih jamstava zbog pandemije bolesti COVID-19

Odstupajući od članka 47.c stavka 3., do [datum stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni + 7 godina] faktori utvrđeni u članku 47.c stavku 4. primjenjuju se i na dio neprihodujuće izloženosti za koju je jamstvo izdao priznati pružatelj iz članka 201. stavka 1. točaka od (a) do (e), ako se, ovisno o usklađenosti s propisima Unije o državnim potporama, jamstvo ili kontrajamstvo pruža kao dio mjera potpore dužnicima za vrijeme pandemije bolesti COVID-19.

Članak 2.
Izmjene Uredbe (EU) 2019/876

Članak 3. Uredbe (EU) 2019/876 mijenja se kako slijedi:

(1) umeće se sljedeći stavak 3.a:

„3.a Sljedeće točke iz članka 1. ove Uredbe primjenjuju se od [datum stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni]:

(a) točka 59., u dijelu koji se odnosi na odredbe o tretmanu nekih kredita koje su kreditne institucije odobrile umirovljenicima ili zaposlenicima utvrđene u članku 123. Uredbe (EU) br. 575/2013;

(b) točka 133., u dijelu koji se odnosi na odredbe o prilagodbi izloženosti ponderiranih rizikom koje nisu u statusu neispunjavanja obveza prema MSP-ovima utvrđene u članku 501. Uredbe (EU) br. 575/2013;

(c) točka 134., u dijelu koji se odnosi na prilagodbu kapitalnih zahtjeva za kreditni rizik izloženosti prema subjektima koji financiraju fizičke strukture ili objekte, sustave i mreže za pružanje ili potporu u pružanju bitnih javnih usluga ili njima upravljaju utvrđene u članku 501.a Uredbe (EU) br. 575/2013.”;

(2) stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. Točka 46. podtočka (b) u članku 1. ove Uredbe, u dijelu koji se odnosi na novi kapitalni zahtjev za GSV institucije utvrđen u članku 92. stavku 1.a Uredbe (EU) br. 575/2013, primjenjuje se od 1. siječnja 2023.”;

(3) stavak 7. zamjenjuje se sljedećim:

„7. Točka 18. u članku 1. ove Uredbe, u dijelu koji se odnosi na članak 36. stavak 1. točku (b) Uredbe (EU) br. 575/2013, koja sadržava odredbu o izuzeću od odbitaka razborito vrednovane imovine u obliku softvera, primjenjuje se od datuma stupanja na snagu regulatornih tehničkih standarda iz članka 36. stavka 4. Uredbe (EU) br. 575/2013.”.

Članak 3.
Stupanje na snagu i primjena

1. Ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

2. Ova se Uredba primjenjuje od [datum stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni] uz iznimku utvrđenu u stavku 3.

3. Točka 1. u članku 1. ove Uredbe, u dijelu koji se odnosi na izmjene članka 429.a Uredbe (EU) br. 575/2013, kako je izmijenjena Uredbom (EU) 2019/876, u vezi s mehanizmom prijeboja povezanim s privremenim isključenjem određenih rezervi kod središnje banke, primjenjuje se od 28. lipnja 2021.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Europski parlament	*Za Vijeće*
Predsjednik	*Predsjednik*